

บทความวิจัย

อิทธิพลของความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขและผลกระทบ จากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่มีต่อความตั้งใจเดินทาง ท่องเที่ยวของประชาชนในจังหวัดตรัง

สิปปวิชญ์ วงศ์สุวรรณ¹
วิชาดา เกษธรรมพิทักษ์²
ศิริกัญญา ทองเส้ง³

(Received: January 20, 2021; Revised: August 8, 2021; Accepted: September 9, 2021)

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขและผลกระทบจากโควิด-19 ที่มีต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัด ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด จากประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดตรัง ทั้ง 10 อำเภอ โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา จำแนกสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนประชากรในแต่ละอำเภอ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้ประชาชนในจังหวัดตรังมีความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัดลดน้อยลง อีกทั้งความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุข (ตัวแปรคั่นกลาง) และผลกระทบจากโควิด-19 (ตัวแปรกำกับ) มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์เชิงลบ

¹ อาจารย์ ดร. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการประกันภัยและการจัดการความเสี่ยง คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ E-mail: sippavitch.w@psu.ac.th

² อาจารย์ ดร. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ E-mail: wipada.t@psu.ac.th (Corresponding Author)

³ ผู้ช่วยวิจัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ E-mail: sirikanya__1wa@hotmail.com

ระหว่างการแพร่ระบาดของโควิด-19 และความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยครั้งนี้บ่งชี้ถึงความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุข
ของประชาชน และการศึกษาผลกระทบจากโควิด-19 เป็นองค์ประกอบสำคัญ
ที่ภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องควรตระหนักและให้ความสำคัญในการ
ส่งเสริมและพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาด
ของโควิด-19 ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการด้านท่องเที่ยวและหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องในการฟื้นฟูอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ

คำสำคัญ: ระบบสาธารณสุข โควิด-19 การระบาด ความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยว
ผลกระทบจากโควิด-19

RESEARCH ARTICLE

The Influence of Confidence in the Public Health System and the Impact of the Covid-19 Pandemic on the Travel Intention of People in Trang Province

Sippavit Wongsuwatt¹

Wipada Thaothampitak²

Sirikanya Thongseng³

Abstract

This research was undertaken to investigate the influence that confidence in Thailand's public health system and the impacts of the Covid-19 pandemic have had on them personally have had on the travel intentions of the residents of Trang Province, Thailand. This quantitative research study employed a questionnaire to collect data from 400 people living throughout Trang Province. Random quota sampling was employed to determine the number of respondents from each district. Multiple linear regression was used to analyze the data. The results found that the Covid-19 pandemic had a statistically significant negative influence on the participant's intentions to travel to another province. However, both confidence in Thailand's public health system and the impacts

¹ Lecturer, Ph.D., Insurance and Risk Management, Faculty of Commerce and Management, Prince of Songkla University, E-mail: sippavitch.w@psu.ac.th

² Lecturer, Ph.D., Tourism Management, Faculty of Commerce and Management, Prince of Songkla University, E-mail: wipada.t@psu.ac.th (Corresponding Author)

³ Researcher Assistant, Prince of Songkla University, E-mail: sirikanya__1wa@hotmail.com

that the Covid-19 pandemic have had on the participants were found to have statistically significant effects on this relationship. Confidence in Thailand's public health system was shown to have a mediating effect and the impacts of Covid-19 on the participants were shown to have a moderating effect, on the negative relationship between the Covid-19 pandemic and travel intention. These results provide knowledge and insight into the context of tourism during the Covid-19 pandemic which indicates that people's confidence in Thailand's public health system and understanding the impacts of Covid-19 are crucial elements effecting their travel intention. The government sector and related stakeholders must recognize the importance of these factors during the Covid-19 pandemic situation and the ensuing recovery period, and make enhancing and developing their positive effects a priority in the plans they are crafting to revitalize the tourism and service industries and benefit the relevant stakeholders.

Keywords: Public Health System, The Covid-19, Pandemic, Travel Intention, Impact of COVID-19

บทนำ

โควิด-19 เป็นไวรัสสายพันธุ์ใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจในระดับร้ายแรงถึงชีวิต โดยองค์การอนามัยโลก (WHO) ประกาศให้โควิด-19 เป็นโรคระบาดระดับโลก เนื่องจากมีการแพร่ระบาดไปยัง 118 ประเทศทั่วโลก ภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว (Thansettakij, 2020) การแพร่ระบาดของโควิด-19 เป็นวิกฤตการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิตของมวลมนุษยชนทั่วโลก โดยเฉพาะกลุ่มประเทศที่อาศัยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นรายได้หลักในการพัฒนาประเทศและสร้างความเติบโตในระบบเศรษฐกิจ (Sukharom, 2013) สำหรับประเทศไทยการแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้ภาคบริการและภาคการผลิตในประเทศมีการชะลอตัว (GSB Research, 2020) เนื่องจากความตื่นตระหนกและวิตกกังวลในการแพร่ระบาดเป็นผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลง อุปสงค์การเดินทางและท่องเที่ยวภายในประเทศจึงลดลงอย่างมากและรวดเร็ว (Wattanakuljarat, 2020)

การฟื้นฟูภาคการท่องเที่ยวให้กลับสู่สภาพเดิมจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว ทว่าท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 การกระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยวให้กลับสู่สภาพเดิมค่อนข้างเป็นไปได้ยาก เนื่องจากยังมีผู้ติดเชื่อจากการใช้พื้นที่และบริการสาธารณะ โดยจังหวัดตรังเป็นหนึ่งในจังหวัดที่มีการตรวจพบผู้ติดเชื่อ ทั้งนี้ การแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งถือเป็นไวรัสสายพันธุ์ใหม่ ส่งผลให้ประชาชนเกิดความกลัวและยังคงมีความวิตกกังวลที่จะได้รับเชื้อระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว (Sauer, Truelove, Gerste, & Limaye, 2021) อีกทั้ง การแพร่ระบาดของโควิด-19 ยังส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อระบบสาธารณสุขที่ลดน้อยลงไปด้วย (Chan et al., 2020) ดังนั้น ระบบสาธารณสุขของประเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะสร้างความเชื่อมั่นในการเดินทางท่องเที่ยว และความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขของนักท่องเที่ยวยังเป็นจุดเริ่มต้นของความตั้งใจเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้นักวิจัยสนใจที่จะศึกษาในประเด็นอิทธิพลของผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 และความ

เชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขที่อาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมในด้านความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ ข้อค้นพบจากการวิจัยจะเป็นแนวทางสำหรับผู้ประกอบการด้านท่องเที่ยว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการฟื้นฟูอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการของประเทศและจังหวัดผ่านมุมมองและความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขและความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัด

วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่มีต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวของประชาชนจังหวัดตรัง
2. เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่มีต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวของประชาชนในจังหวัดตรัง

ทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. การแพร่ระบาดของโควิด-19 และความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยว

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดที่ยังเกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบัน ทำให้ประเทศไทยยังมีการตรวจพบผู้ติดเชื้อ โดยในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาหน่วยงานต่าง ๆ ได้ร่วมศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาวัคซีนที่จะช่วยยับยั้งโควิด-19 แต่เนื่องจากโควิด-19 เป็นเชื้อไวรัสโคโรนาที่มีความแตกต่างไปจากสายพันธุ์อื่นที่เคยค้นพบ จึงทำให้เชื้อไวรัสนี้เป็นเรื่องแปลกใหม่และไม่สามารถสรุปได้ว่าวัคซีนประเภทใดจะประสบความสำเร็จในการรักษา (Jeyanathan et al., 2020) ดังนั้น การดำเนินชีวิตของประชาชนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดที่ยังไม่มีวัคซีนในการรักษานั้นย่อมมีความเสี่ยงในการติดเชื้อ เนื่องจากโควิด-19 สามารถแพร่ระบาดจากคนสู่คนได้โดยตรง (Rothan & Byrareddy, 2020) โดย Taylor, Landry, Paluszek, Rachor, and Asmundson (2020) ได้บ่งชี้ถึงความกังวลของประชาชนเกี่ยวกับอันตรายของโควิด-19 มีบทบาทสำคัญต่อการแพร่ระบาด

ความกังวลของผู้คน การเดินทาง และการท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งอาจจะไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและสุขภาพ มีส่วนสำคัญที่ทำให้ความตั้งใจในการเดินทางลดน้อยลง (Luo & Lam, 2020) ความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่นักท่องเที่ยวสะท้อนให้เห็นถึงความปลอดภัยที่จะเดินทางเพื่อไปเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยว (Alvandi & Dellazenda, 2020) ซึ่งภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยว (Rizky, Kusdi, & Yusri, 2017) โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวมีผลอย่างมากต่อความตั้งใจเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวนั้น โดย Promsivapallop and Kannaovakun (2017) ได้กล่าวถึงความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวโดยมีปัจจัยมาจากการรับรู้ความเสี่ยงในการเดินทาง ซึ่งส่งผลให้ความตั้งใจเดินทางนั้นน้อยลง หากนักท่องเที่ยวรับรู้ถึงความเสี่ยงในการเดินทางมากขึ้น เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Pappas (2017) ที่ระบุถึงความสัมพันธ์เชิงลบของการรับรู้ความเสี่ยงที่มีต่อความตั้งใจเดินทาง นอกจากนี้ การแพร่ระบาดของโควิด-19 อาจส่งผลให้ความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อระบบสาธารณสุขของประเทศลดลงอีกด้วย โดย Chan et al. (2020) ได้กล่าวถึงระดับความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขของประชาชนที่มีรายได้ต่ำถึงปานกลางว่าอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 อีกทั้งภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวในด้านสาธารณสุขมีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะส่งผลให้ความตั้งใจเดินทางของนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น (Sari & Pangestuti, 2018) โดยสามารถกำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

H₁: การแพร่ระบาดของโควิด-19 มีผลเชิงลบต่อความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุข

H₂: การแพร่ระบาดของโควิด-19 มีผลเชิงลบต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัด

2. ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 และความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุข

การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อมวลมนุษยชนอย่างมากมาย อาทิ ความกดดันทางจิตใจ การดำเนินชีวิตประจำวัน การปิดตัวของบริษัท และการปลดพนักงาน (Guerrieri, Lorenzoni, Straub, & Werning, 2020) สำหรับประเทศไทยการแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลต่อเศรษฐกิจในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการอย่างร้ายแรง เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดสร้างความตื่นตระหนกแก่สาธารณสุขชนเป็นอย่างมาก ส่งผลให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีแนวโน้มลดลง (Bakar & Rosbi, 2020) และทัศนคติที่มีต่อการแพร่ระบาดส่งผลให้การเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยลดลง ความต้องการเดินทางท่องเที่ยวทั้งหมดในประเทศไปจึงลดลงอย่างมาก (Wattanukuljarat, 2020)

ความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขหรือระบบการรักษาพยาบาลเป็นการสะท้อนถึงความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อระบบดังกล่าว ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความไว้วางใจเป็นอย่างยิ่ง แต่ไม่สามารถที่จะชี้วัดได้ว่าเป็นสิ่งเดียวกัน (Chan et al., 2020) โดยความเชื่อมั่นที่มีต่อระบบสาธารณสุขท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อทั้งฝั่งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ อาทิ การติดเชื้อและการแพร่กระจาย การรักษาตามระบบ รวมทั้งการก่อโรคที่อาจจะแสดงออกเป็นสายพันธุ์ใหม่เกิดขึ้น (Liu et al., 2020)

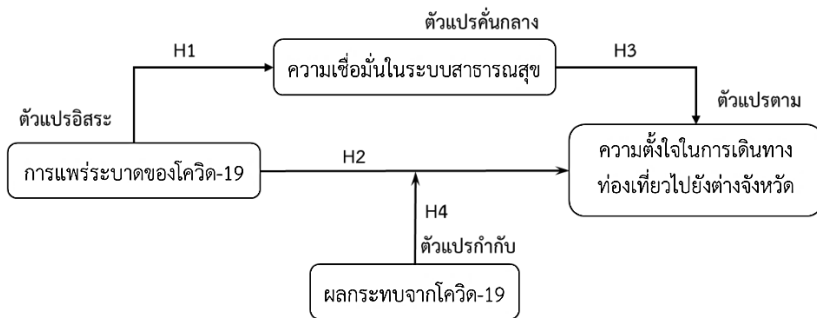
สำหรับการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 นั้น ความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวในด้านสาธารณสุข อาทิ ความเชื่อมั่นในการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลสาธารณสุขระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความเชื่อมั่นในมาตรการป้องกันของระบบสาธารณสุขมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างความมั่นใจให้แก่นักท่องเที่ยวในระหว่างการเดินทาง (Ozawa & Sripad, 2013; Platt & Kardia, 2015; Seanyen, Wentbap, Chuayprasit, Srayudh, & Hasoh, 2020) โดยสามารถกำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

H₃: ความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างการแพร่ระบาดของโควิด-19 และความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยว

H₄: ผลกระทบจากโควิด-19 มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างการแพร่ระบาดของโควิด-19 และความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยว

กรอบแนวคิดงานวิจัย

กรอบแนวคิดของงานวิจัยฉบับนี้ กำหนดจากวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่มุ่งเน้นการตรวจสอบอิทธิพลของความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขและผลกระทบจากโควิด-19 ที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างการแพร่ระบาดของโควิด-19 และความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัด ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยฉบับนี้มุ่งเน้นไปที่กลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดตรังทั้ง 10 อำเภอ โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) ตามแนวคิดของ Etikan and Bala (2017) ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น แต่อาศัยสัดส่วนของจำนวนประชากรที่สามารถจำแนกได้ รวมทั้งใช้เทคนิคการเก็บข้อมูลแบบบังเอิญโดยอยู่บนพื้นฐานจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่มาจากสัดส่วนในแต่ละอำเภอของจังหวัดตรัง โดยประชากร

ของงานวิจัย คือ ประชาชนอายุระหว่าง 20-79 ปี ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดตรัง มีจำนวนทั้งสิ้น 458,314 คน (National Statistical Office of Thailand, 2019) ผู้วิจัยคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยมีขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 399.65 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่รัฐบาลมีกรผ่อนคลายมาตรการป้องกันภายในประเทศ

2. มาตรการวัดของแบบสอบถาม

การแพร่ระบาดของโควิด-19 (ตัวแปรอิสระ) เป็นข้อความที่มุ่งเน้นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ระบาดของโควิด-19 (9 ข้อคำถาม) พัฒนาข้อคำถามจากงานวิจัยก่อนหน้า (Harper, Satchell, Fido, & Latzman, 2020; Taylor, Landry, Paluszek, Rachor, & Asmundson, 2020) โดยใช้มาตรวัดเรียงอันดับแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ (Chyung, Roberts, Swanson, & Hankinson, 2017) เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการแพร่ระบาดของโควิด-19 จาก ระดับ 1 (น้อยที่สุด) จนถึงระดับ 5 (มากที่สุด)

ความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุข (ตัวแปรคั่นกลาง) เป็นข้อความที่มุ่งเน้นความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับระบบสาธารณสุขของประเทศไทย ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 (4 ข้อคำถาม) พัฒนาข้อคำถามจากงานวิจัยก่อนหน้า (Ozawa & Sripad, 2013; Platt & Kardia, 2015) โดยใช้มาตรวัดเรียงอันดับแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ จากระดับ 1 (น้อยที่สุด) จนถึงระดับ 5 (มากที่สุด)

ผลกระทบจากโควิด-19 (ตัวแปรกำกับ) เป็นข้อความเพื่อสำรวจผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบที่ได้รับจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในภาพรวม อาทิ ผลกระทบทางการเงิน สุขภาพ การดำเนินชีวิต และหน้าที่การงาน โดยเป็นข้อคำถามที่เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) เพื่อจำแนก

กลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในระดับน้อย และ (2) กลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในระดับมาก ตามแนวคิดของ Kongjam et al. (2021)

ความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัด (ตัวแปรตาม) เป็นข้อความที่มุ่งเน้นความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่ไม่ได้ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดตรัง (3 ข้อคำถาม) พัฒนาข้อคำถามมาจากงานวิจัยก่อนหน้า (Abubakar & Ilkan, 2016) โดยใช้มาตรวัดเรียงอันดับแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ จากระดับ 1 (น้อยที่สุด) จนถึงระดับ 5 (มากที่สุด)

โดยมาตรวัดเรียงอันดับแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ผู้วิจัยคำนวณหาค่าเฉลี่ยเพื่อปรับลักษณะของข้อมูลให้เหมาะสมกับการวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

3. การทดสอบเครื่องมือแบบสอบถาม

ก่อนวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานการวิจัย ผู้วิจัยทดสอบความเที่ยงตรง (Validity Test) และความน่าเชื่อถือ (Reliability Test) ของแบบสอบถาม เพื่อสนับสนุนผลการวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือและสามารถนำผลการวิจัยไปเผยแพร่ต่อไป ตามแนวคิดของ Mohajan (2017) ที่ระบุว่าแบบสอบถามที่ดีควรมีการตรวจสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล จากค่าสถิติไคเซอร์-เมเยอร์-ออลคิน (KMO) เท่ากับ 0.82 ซึ่งมากกว่า 0.50 ตามข้อเสนอแนะจาก Carlson and Herdman (2012) และค่า Bartlett's Test of Sphericity ที่มีนัยสำคัญระดับ 0.000 เป็นการแสดงถึงคุณภาพของแบบสอบถามที่จะใช้วิเคราะห์ข้อมูลต่อไป นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) เพื่อระบุและสร้างกลุ่มตัวแปรด้วยการหมุนแกนแบบ Varimax ซึ่งสอดคล้องกับกลุ่มตัวแปรที่ศึกษา รวมทั้งค่าไอแกน (Eigen Value) อยู่ระหว่าง 0.685 - 0.827 ต่อจากนั้นผู้วิจัยทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามโดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ตาม

แนวคิดของ Taherdoost (2016) ซึ่งระบุว่า แต่ละตัวแปรควรมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัคไม่ต่ำกว่า 0.7 โดยผลการทดสอบพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัคแต่ละตัวแปร มีค่าสูงกว่า 0.7 ทุกตัวแปร ประกอบด้วย การแพร่ระบาดของโควิด-19 ($\alpha = 0.801$, 9 ข้อคำถาม) ความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุข ($\alpha = 0.849$, 4 ข้อคำถาม) และความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยว ($\alpha = 0.798$, 3 ข้อคำถาม)

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

จากวัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง 2 ข้อ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการแพร่ระบาดของโควิด-19 กับความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขตามสมมติฐานการวิจัยในข้อที่ 1 (H_1) จากนั้นจึงตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการแพร่ระบาดของโควิด-19 กับความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัดตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 (H_2) สำหรับอิทธิพลของความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขที่มีต่อการแพร่ระบาดของโควิด-19 และความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัดตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 (H_3) ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณในการทดสอบ พร้อมทั้งการตรวจสอบบทบาทของการเป็นตัวแปรคั่นกลาง (Mediator) สำหรับตัวแปรความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขโดยวิธีทดสอบของโซเบล (Sobel's test) ทำายที่สุดคือ การตรวจสอบบทบาทของการเป็นตัวแปรกำกับ (Moderator) สำหรับตัวแปรผลกระทบจากโควิด-19 ที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างการแพร่ระบาดของโควิด-19 กับความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัดตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 (H_4) ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดตรังจาก ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 58.50) และเพศชาย (ร้อยละ 41.50) มีอายุระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 32.25) รองลงมา มีอายุระหว่าง 20-30 ปี (ร้อยละ 27.50) ในขณะที่ส่วนใหญ่มีการศึกษา อยู่ในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 63.50) รองลงมาคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 26.75) นอกจากนี้ เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ เฉลี่ยต่อเดือน 15,000-30,000 บาท (ร้อยละ 38.75) รองลงมาคือ 30,001-45,000 บาท (ร้อยละ 29.25)

2. อิทธิพลของความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขและผลกระทบจาก โควิด-19

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 (H_1) ผู้วิจัยคาดการณ์ว่าการแพร่ระบาดของ โควิด-19 จะส่งผลเชิงลบต่อความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขของประชาชน ในจังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่า การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลเชิงลบต่อ ความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขของประชาชนในจังหวัดตรังอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99.9 ($\beta = -.788$; $p = .000$) ดังนั้น จึงสามารถยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เมื่อมีการแพร่ ระบาดของโควิด-19 เพิ่มมากขึ้น จะยิ่งส่งผลให้ประชาชนในจังหวัดตรังขาด ความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขของประเทศ โดยมีค่า R-Square เท่ากับ 0.121

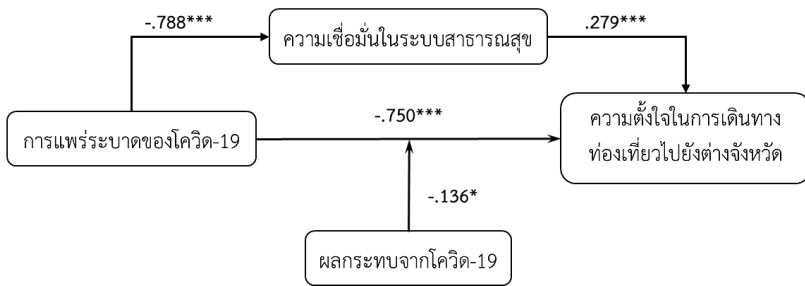
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 (H_2) เป็นการคาดการณ์อิทธิพลของการแพร่ ระบาดของโควิด-19 ที่มีผลเชิงลบต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยัง ต่างจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลเชิงลบต่อ ความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัดของประชาชนในจังหวัดตรังอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99.9 ($\beta = -.750$; $p = .000$) ดังนั้น จึงสามารถยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เมื่อมีการ

แพร่ระบาดของโควิด-19 เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัดของประชาชนในจังหวัดตรังลดน้อยลง โดยมีค่า R-Square เท่ากับ 0.292

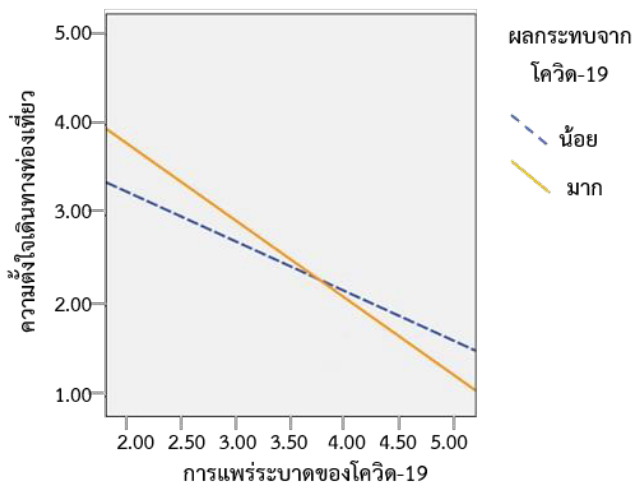
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 (H₃) เป็นการคาดการณ์อิทธิพลของความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุข (ตัวแปรคั่นกลาง) ที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการแพร่ระบาดของโควิด-19 และความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า ในขณะที่การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลเชิงลบต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัด ($\beta = -.531$; $p = .000$) แต่ความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขกลับส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99.9 ($\beta = .279$; $p = .000$) เพื่อทดสอบบทบาทของตัวแปรคั่นกลาง ผู้วิจัยใช้การทดสอบของโซเบล (Sobel's test) จากข้อเสนอแนะโดย Meule (2019) ซึ่งเป็นการตรวจสอบบทบาทของตัวแปรคั่นกลางที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ผลการทดสอบพบว่า ความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขเป็นตัวแปรคั่นกลางแบบบางส่วน (Partial Mediation) ระหว่างการแพร่ระบาดของโควิด-19 และความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99.9 ($A = -.788$; $SE_A = .188$, $B = .279$; $SE_B = .028$; $P\text{-value} = .000$) ดังนั้น จึงสามารถยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ถึงแม้การแพร่ระบาดของโควิด-19 จะส่งผลให้ความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัดของประชาชนในจังหวัดตรังลดน้อยลง แต่หากประชาชนในจังหวัดตรังมีความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขของประเทศเพิ่มมากขึ้น ก็จะทำให้ความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังจังหวัดอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกัน โดยมีค่า R-Square สำหรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 เท่ากับ 0.437

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 (H₄) เป็นการคาดการณ์อิทธิพลของผลกระทบจากโควิด-19 (ตัวแปรกำกับ) ที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการแพร่ระบาดของโควิด-19 และความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรกำกับ (การแพร่ระบาดของโควิด-19 x ผลกระทบจาก

โควิด-19) ส่งผลเชิงลบต่อความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างการแพร่ระบาดของ
โควิด-19 กับความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัดอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95.0 ($\beta = -.136$; $p = .027$) ดังนั้น จึงสามารถ
ยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การแพร่ระบาดของ
โควิด-19 ที่ส่งผลให้ความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัดของประชาชน
ในจังหวัดตรังลดน้อยลงนั้น จะลดน้อยลงยิ่งขึ้นสำหรับกลุ่มประชาชนในจังหวัด
ตรังที่ได้รับผลกระทบเป็นอย่างมากจากโควิด-19 โดยมีค่า R-Square เท่ากับ
0.301 ดังแสดงสรุปผลการวิจัยตามภาพที่ 2 และ 3

ภาพที่ 2 สรุปโมเดลสมการถดถอยเชิงพหุคูณ

ภาพที่ 3 เปรียบเทียบผลกระทบจากโควิด-19 ของการแพร่ระบาดของโควิด-19 และความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยว

อภิปรายผลการวิจัย

การแพร่ระบาดของโควิด-19 มีผลเชิงลบต่อความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุข

จากการศึกษาตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 พบว่า ยิ่งเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 เพิ่มมากขึ้น ก็อย่างยิ่งส่งผลให้ประชาชนในจังหวัดขาดความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขของประเทศ โดยทำให้ความเชื่อมั่นที่มีต่อระบบสาธารณสุขลดน้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Fancourt, Steptoe, and Wright (2020) ที่แสดงถึงความเชื่อมั่นของประชาชนที่ลดลงเมื่อเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในกลุ่มประเทศที่มีรายได้เฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chan et al. (2020) ที่ระบุถึงระดับความเชื่อมั่นที่อยู่ในระดับต่ำของประชากรกว่า 38 ประเทศที่มีต่อระบบสาธารณสุขเมื่อเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19

การแพร่ระบาดของโควิด-19 มีผลเชิงลบต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัด

จากการศึกษาตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 พบว่า การแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลโดยตรงต่อความตั้งใจที่ลดน้อยลงอย่างชัดเจนของประชาชนในจังหวัดตรังในการเดินทางท่องเที่ยวไปยังจังหวัดต่าง ๆ ภายในประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Özdemir and Yildiz (2020) โดยระบุถึงการตัดสินใจยกเลิกแผนการท่องเที่ยวจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 รวมทั้งการเดินทางโดยเฉลี่ยลดลงเป็นอย่างมากในการใช้ระบบขนส่งสาธารณะ เนื่องจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่เกิดขึ้นในช่วงต้นปี พ.ศ. 2563 ที่ผ่านมา (Brough, Freedman, & Phillips, 2020)

ความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างการแพร่ระบาดของโควิด-19 และความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยว

จากการศึกษาตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 พบว่า ประชาชนในจังหวัดตรังมีความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัดเพิ่มมากขึ้น เมื่อความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อระบบสาธารณสุขของประเทศเพิ่มมากขึ้น ถึงแม้ว่ายังคงมีการแพร่ระบาดของโควิด-19 อยู่ อย่างไรก็ตาม บทบาทของความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขในฐานะตัวแปรคั่นกลาง มีงานวิจัยที่กล่าวถึงผลการวิจัยค่อนข้างน้อย ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนถึงความสำคัญและอิทธิพลของระบบสาธารณสุขที่มีต่อประชาชนในการเดินทางท่องเที่ยวท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19

ผลกระทบจากโควิด-19 มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างการแพร่ระบาดของโควิด-19 และความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยว

จากการศึกษาตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ทำให้ทราบถึงบทบาทของผลกระทบจากโควิด-19 ที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในบริบทของการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะกระตุ้นการหมุนเวียนเงินตราภายในประเทศ อีกทั้งยังเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศอีกด้วย (Arghutashvili, 2018; Danish & Wang,

2018; Islam & Nugroho, 2019; Ohlan, 2017) โดยพบว่า เมื่อเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 เพิ่มมากขึ้น ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ในระดับมาก จะส่งผลให้ความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัดน้อยกว่าประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ในระดับน้อย ซึ่งอาจเป็นผลกระทบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางการเงินและอาชีพ รูปแบบการดำเนินชีวิต ผลกระทบทางด้านสุขภาพ และค่าใช้จ่ายในการรักษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chebli and Said (2020) โดยระบุถึงผลกระทบจากโควิด-19 ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว อาทิ ความปลอดภัยส่วนบุคคล ค่าใช้จ่าย ความเชื่อมั่น และทัศนคติ โดยบทบาทของการเป็นตัวแปรกำกับของงานวิจัยก่อนหน้านี้ ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับการแพร่ระบาดและผลกระทบของโควิด-19 ในมุมมองที่แตกต่างกันออกไป อาทิ ความกังวลด้านสุขภาพเนื่องจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ระหว่างคนวัยสูงอายุกับคนในวัยทำงาน (Bergman, Cohen-Fridel, Shrira, Bodner, & Palgi, 2020) ความไม่มั่นคงในงานที่ส่งผลต่ออาการซึมเศร้าระหว่างคนที่มีความกลัวต่อการแพร่ระบาดของโควิด-19 (Gasparro et al., 2020) ในบริบทของงานวิจัยฉบับนี้ กลุ่มประชาชนในจังหวัดตรังที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ค่อนข้างรุนแรง จะยิ่งทำให้ความตั้งใจเดินทางออกไปท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่อยู่ต่างจังหวัดลดน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด เมื่อการแพร่ระบาดของโควิด-19 ยังคงอยู่หรือทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ในทางตรงกันข้าม กลุ่มประชาชนในจังหวัดตรังที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ค่อนข้างน้อย แม้การแพร่ระบาดของโควิด-19 จะยังคงมีอยู่หรือเพิ่มขึ้น ความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างจังหวัดก็จะสูงกว่าประชาชนที่ได้รับผลกระทบค่อนข้างรุนแรง

ข้อเสนอแนะที่จะนำผลการวิจัยนั้นไปใช้ประโยชน์

ความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขและผลกระทบจากโควิด-19 มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความตั้งใจของประชาชนในจังหวัดตรังที่จะเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดต่าง ๆ ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 มาตรการป้องกันต่าง ๆ ของภาครัฐและหน่วยงานที่

เกี่ยวข้อง อาทิ ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ภาคเอกชนจะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะส่งเสริมให้การท่องเที่ยวกลับมาฟื้นตัวและเติบโตอีกครั้ง โดยการสร้างความเชื่อมั่นในระบบสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมทั้งในภาพของประเทศ จังหวัด อำเภอ และตามแหล่งท่องเที่ยว ทำให้ประชาชนมีความมั่นใจที่เพียงพอต่อการเดินทางไปท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

ผลการวิจัยฉบับนี้มุ่งหวังในการสนับสนุนข้อมูลเชิงนโยบายของภาครัฐ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการฟื้นฟูการท่องเที่ยวของจังหวัดและประเทศ โดยมิข้อเสนอแนะเชิงนโยบายดังต่อไปนี้

1. ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบสาธารณสุขของประเทศ ควรกำหนดมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 และมาตรการในการคัดกรองอย่างเป็นระบบและรูปธรรม สื่อสาร ทำความเข้าใจกับประชาชนในทุกระดับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนที่มีต่อระบบสาธารณสุขของประเทศ อาทิ การยกระดับการสื่อสารข้อมูลข่าวสารแบบผสมผสาน เพื่อให้ประชาชนทุกภาคส่วนสามารถรับรู้การยกระดับมาตรฐานสาธารณสุข อาทิ การพัฒนาแอปพลิเคชันช่องทางการรับรู้และสื่อสารข้อมูลด้านสาธารณสุขที่ใช้งานสะดวก และประชาชนสามารถเข้าถึงได้ การยกระดับความเข้มแข็งในมาตรการป้องกันตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ประสงค์จะเดินทางท่องเที่ยวไปยังจังหวัดอื่น เช่น การกำหนดกระบวนการคัดกรองอย่างเข้มงวดสำหรับแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2. ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวควรมีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ถึงความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว รวมทั้งมาตรการและข้อปฏิบัติต่าง ๆ ในการเดินทางมาเยือนแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้การท่องเที่ยวของประเทศสามารถเดินทางมาเยือนได้อย่างยั่งยืน อาทิ การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว การสร้างเครือข่ายข้อมูลในระบบสาธารณสุขระหว่างแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดหรือระดับภาค เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือกับการแพร่ระบาดของโควิด-19

นอกจากนี้ ยังมุ่งหวังสนับสนุนแนวคิดเชิงวิชาการที่จะสามารถต่อยอดองค์ความรู้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมต่อไป โดยมีข้อเสนอแนะเชิงวิชาการดังต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในมุมมองอื่น ๆ เช่น รูปแบบการท่องเที่ยว กิจกรรมทางการท่องเที่ยว ทักษะคตินักท่องเที่ยว เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาในพื้นที่อื่น ๆ เพื่อเป็นการยืนยันอิทธิพลของตัวแปรคั่นกลางและตัวแปรกำกับที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม อาทิ จังหวัดพัทลุง จังหวัดสงขลา จังหวัดกระบี่ จังหวัดภูเก็ต

3. ควรมีการศึกษาระดับความเชื่อมั่นในประเด็นอื่น ๆ ที่อาจจะมีผลต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวในต่างจังหวัด อาทิ ความเชื่อมั่นในภาครัฐ ความเชื่อมั่นในมาตรการป้องกัน ความเชื่อมั่นในการแพทย์ไทย

อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดบางส่วนในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย (1) การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทำได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่กระจายตัวเท่าที่ควร แม้จะมีการแบ่งสัดส่วนไว้อย่างชัดเจนก็ตาม (2) งานวิจัยฉบับนี้มีขอบเขตการวิจัยเชิงพื้นที่ในจังหวัดตรังเท่านั้น จึงไม่อาจจะสรุปถึงภาพรวมของพื้นที่อื่น ๆ ได้ และ (3) เนื่องจากเป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ระบาดของโควิด-19 จึงทำให้งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบริบทของประเทศไทยยังมีค่อนข้างน้อย

เอกสารอ้างอิง

Abubakar, A. M., & Ilkan, M. (2016). Impact of online WOM on destination trust and intention to travel: A medical tourism perspective. *Journal of Destination Marketing & Management*, 5(3), 192-201.

- Alvandi, E., & Dellazenda, S. O. S. (2020). Testing Travel Intention Model: An Empirical Study of Borobudur Temple. *Journal Manajemen*, 24(2), 327-341.
- Arghutashvili, V. (2018). THE ROLE OF TOURISM IN ECONOMIC DEVELOPMENT OF GEORGIA. *Journal of International Management Studies*, 18(2).
- Bakar, N. A., & Rosbi, S. (2020). Effect of Coronavirus disease (COVID-19) to tourism industry. *International Journal of Advanced Engineering Research and Science*, 7(4), 189-193.
- Bergman, Y. S., Cohen-Fridel, S., Shrira, A., Bodner, E., & Palgi, Y. (2020). COVID-19 health worries and anxiety symptoms among older adults: the moderating role of ageism. *International psychogeriatrics*, 32(11), 1371-1375.
- Brough, R., Freedman, M., & Phillips, D. (2020). *Understanding Socioeconomic Disparities in Travel Behavior during the COVID-19 Pandemic*. University of California, Irvine Department of Economics Working Paper Series.
- Carlson, K. D., & Herdman, A. O. (2012). Understanding the impact of convergent validity on research results. *Organizational Research Methods*, 15(1), 17-32.
- Chan, H. F., Brumpton, M., Macintyre, A., Arapoc, J., Savage, D. A., Skali, A., ... Torgler, B. (2020). How confidence in health care systems affects mobility and compliance during the COVID-19 pandemic. *PloS one*, 15(10), 1-18.
- Chebli, A., & Said, F. B. (2020). The impact of covid-19 on tourist consumption behaviour: a perspective article. *Journal of Tourism Management Research*, 7(2), 196-207.

- Chyung, S. Y., Roberts, K., Swanson, I., & Hankinson, A. (2017). Evidence-based survey design: The use of a midpoint on the Likert scale. *Performance Improvement*, 56(10), 15-23.
- Danish, Z., & Wang, Z. (2018). Dynamic relationship between tourism, economic growth, and environmental quality. *Journal of Sustainable Tourism*, 26(11), 1928-1943.
- Etikan, I., & Bala, K. (2017). Sampling and sampling methods. *Biometrics & Biostatistics International Journal*, 5(6), 149-151.
- Fancourt, D., Steptoe, A., & Wright, L. (2020). The Cummings effect: politics, trust, and behaviours during the COVID-19 pandemic. *The Lancet*, 396(10249), 464-465.
- Gasparro, R., Scandurra, C., Maldonato, N. M., Dolce, P., Bochicchio, V., Valletta, A., ... Marenzi G. (2020). Perceived Job Insecurity and Depressive Symptoms among Italian Dentists: The Moderating Role of Fear of COVID-19. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(15), 1-12.
- GSB Research. (2020). *Thailand Economic Expansion (GDP) Report 2020 as of July*. Retrieved September 3, 2020, from <https://www.gsbresearch.or.th/gsb/economics/macroeconomics/7931/>
- Guerrieri, V., Lorenzoni, G., Straub, L., & Werning, I. (2020). *Macroeconomic Implications of COVID-19: Can Negative Supply Shocks Cause Demand Shortages?. National Bureau of Economic Research*. doi: 10.3386/w26918

- Harper, C. A., Satchell, L. P., Fido, D., & Latzman, R. D. (2020). Functional fear predicts public health compliance in the COVID-19 pandemic. *International journal of mental health and addiction*. doi: 10.1007/s11469-020-00281-5
- Islam, A., & Nugroho, L. (2019). Does the tourism sector effectively stimulate economic growth in ASEAN member countries? Paper presented at the Business Innovation and Development in Emerging Economies: Proceedings of the 5th Sebelas Maret International Conference on Business, Economics and Social Sciences (SMICBES 2018), July 17-19, 2018, Bali, Indonesia.
- Jeyanathan, M., Afkhami, S., Smaill, F., Miller, M. S., Lichty, B. D., & Xing, Z. (2020). Immunological considerations for COVID-19 vaccine strategies. *Nature Reviews Immunology*, 20, 615-632.
- Kongjam, N., Rattanapibool, J., Apacuppakul, R., Koedkaeo, T., Saebing, R., Wongsuwatt, S., & Thaothampitak, W. (2021). The Impact of COVID-19 on Perceived Risk and Insurance Purchase Demands of People in Trang Province. *Chulalongkorn Business Review*, 43(2), 1-20.
- Liu, Q., Luo, D., Haase, J. E., Guo, Q., Wang, X. Q., Liu, S., ... Yang, B. X. (2020). The experiences of health-care providers during the COVID-19 crisis in China: a qualitative study. *The Lancet Global Health*, 8(6), e790-e798.
- Luo, J. M., & Lam, C. F. (2020). Travel anxiety, risk attitude and travel intentions towards “travel bubble” destinations in Hong Kong: Effect of the fear of COVID-19. *International*

- Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(21), 1-11. doi: 10.3390/ijerph17217859
- Meule, A. (2019). Contemporary understanding of mediation testing. *Meta-Psychology*, 3, 1-7.
- Mohajan, H. K. (2017). Two criteria for good measurements in research: Validity and reliability. *Annals of Spiru Haret University. Economic Series*, 17(4), 59-82.
- National Statistical Office of Thailand. (2019). *Statistical tables from the census / survey / report of provincial statistics / special survey*. Retrieved September 2, 2020, from http://trang.old.nso.go.th/nso/project/search/result_by_department.jsp
- Ohlan, R. (2017). The relationship between tourism, financial development and economic growth in India. *Future Business Journal*, 3(1), 9-22.
- Ozawa, S., & Sripad, P. (2013). How do you measure trust in the health system? A systematic review of the literature. *Social science & medicine*, 91, 10-14.
- Özdemir, M. A., & Yildiz, S. (2020). How covid-19 outbreak affects to urists' travel intentions? A case study in turkey. *Social mentality and researcher thinkers journal*, 6(32), 1101-1113.
- Pappas, N. (2017). *Brexit Referendum Influence on Londoners' Overseas Travelling*. *Travel and Tourism Research Association: Advancing Tourism Research Globally*.

- Platt, J., & Kardia, S. (2015). Public trust in health information sharing: implications for bio banking and electronic health record systems. *Journal of personalized medicine*, 5(1), 3-21.
- Promsivapallop, P., & Kannaovakun, P. (2017). A comparative assessment of destination image, travel risk perceptions and travel intention by young travellers across three ASEAN countries: a study of German students. *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 22(6), 634-650.
- Rizky, R. M., Kusdi, R., & Yusri, A. (2017). The impact of e-WOM on destination image, attitude toward destination and travel intention. *Russian Journal of Agricultural and Socio-Economic Sciences*, 61(1), 94-104.
- Rothan, H. A., & Byrareddy, S. N. (2020). The epidemiology and pathogenesis of coronavirus disease (COVID-19) outbreak. *Journal of autoimmunity*, 109. doi: 10.1016/j.jaut.2020.102433
- Sari, F., & Pangestuti, E. (2018). Pengaruh Electronic Word of Mouth (E-wom) Terhadap Minat Berkunjung Dan Keputusan Berkunjung (Studi Pada Wisata Coban Rais BKPH Pujon). *Journal Administrasi Bisnis*, 54(1), 189-196.
- Sauer, M. A., Truelove, S., Gerste, A. K., & Limaye, R. J. (2021). A failure to communicate? how public messaging has strained the COVID-19 response in the united states. *Health security*, 19(1), 65-74.

- Seanyen, T., Wentbap, W., Chuayprasit, W., Srayudh, K., & Hasoh, A. (2020). Analysis of Dealing with COVID-19: The Impact on Aviation Industry. *Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences*, 3(2), 209-220.
- Sukharom, W., (2013). Organizational Collaboration in Travel Industry Development of Thailand. *Journal of Human Sciences*, 14(1), 169-186.
- Taherdoost, H. (2016). Validity and reliability of the research instrument; how to test the validation of a questionnaire/survey in a research. *International Journal of Academic Research in Management*, 5(3), 28-36.
- Taylor, S., Landry, C. A., Paluszek, M. M., Rachor, G. S., & Asmundson, G. J. (2020). Worry, avoidance, and coping during the COVID-19 pandemic: A comprehensive network analysis. *Journal of anxiety disorders*, 76, 102327.
- Thansettakij. (2020). *WHO declares Covid-19 a global epidemic*. Retrieved September 2, 2020, from <https://www.thansettakij.com/%20content/world/424445>
- Wattanakuljarat A. (2020). *COVID-19 and Its Impact on the Thai Tourism Business Broadly*. Retrieved September 2, 2020, from <http://econ.nida.ac.th/>
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd). New York. Harper and Row.